

Stationshantering inom datavårdskapet för oceanografi och marinbiologi

1 Bakgrund

Datavårdskapet förvaltar nära 3000 registrerade provplatser och över 60 000 provpunkter. För detta krävs en utarbetad stationshantering. Sedan ett antal år tillbaka görs detta arbete i samarbete med Naturvårdsverket, Havs- och Vattenmyndigheten samt övriga datavårdare inom ramen för det nationella stationsregistret (<https://stationsregister.miljodatasamverkan.se>). Stationsregistret innehåller uppgifter om övervakningsstationer och provplatser inom svensk miljöövervakning och möjliggör en entydig platsidentifiering knuten till de mätplatser som ingår i de respektive datavårdskapen. Stationsregistret utgör en sammanhållande nod inom miljödataförsörjningen tack vare den unika identifieraren och kopplingen till äldre namn på provplatser och övervakningsstationer. Stationsregistret är också en gemensam Inspire-tjänst (<https://inspire.ec.europa.eu/>) för myndigheter med informationsansvar för anläggningar och platser för miljöövervakning enligt förordning (2010:1770) om geografisk miljöinformation med ändring enligt SFS 2016:1192.

Datavårdskapet förvaltar och underhåller både interna och externa listor över stationer. Nedan illustreras stationsdataflödet hos datavärden.

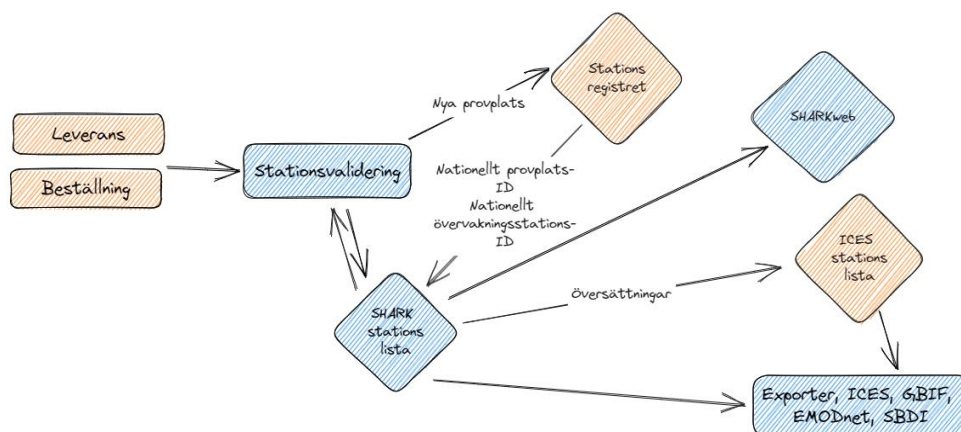

Bild 1. Schematisk skiss över datavårdskapets hantering av stationer. Blå boxar förvaltas av datavårdskapet och orangea boxar förvaltas externt.

2 Nationella stationsregistret

I det nationella stationsregistret tilldelas varje provplats och övervakningsstation en unik identitetsbeteckning. Syftet är att detta ID ska följa en provplats ifrån beställning till databasläggning hos datavärd.

Datavärdskapet ska underhålla och uppdatera informationen i stationsregistret för provplatser och övervakningsstationer för vilka datavärdskapet förvaltar mätdata. Det innebär bl.a. att registrera nya provplatser och övervakningsstationer när data från nationell och regional miljöövervakning levereras till datavärdskapet. Nya provplatser och övervakningsstationer från övriga typer av mätningar (recipientkontroll och liknande) ska också registreras i de fall det är tydligt hur hantering ska ske. Data från övriga typer av mätningar ska inte registreras i stationsregistret om det är otydligt hur hantering ska ske. Vid otydlighet ska detta beskrivas för Havs- och Vattenmyndigheten som hjälper till att förtydliga hanteringen. Datavärdskapet ska också verka för att eventuella dubletter av provplatser och övervakningsstationer i Stationsregistret städas bort. Entydiga ID för provplats och övervakningsstation som Stationsregistret tillhandahåller databasläggs av datavärden och finns att hitta tillsammans med övriga uppgifter om mätdata i kolumn ”Nationellt provplats-ID” och ”Nationellt övervakningsstations-ID”.

3 Validering av stationer och uppdatering av listor

När en ny leverans, eller information om beställning av nya provplatser, inkommer till datavärden kontrolleras positioner gentemot datavärdskapets stationslista. Om en position befinner sig inom radien av en tidigare registrerad provplats, men har ett namn som skiljer sig, diskuterar datavärden med beställaren huruvida en ny provplats ska registreras eller om det nya namnet ska läggas in som synonym till den befintliga provplatsen. Radien för en position sätts som standard till 1200 m men kan varieras vid behov. Om den nya provplatsen inte matchar med någon redan registrerad provplats så lägger datavärden till den nya provplatsen till stationsregistret, och provplatsen får ett nationellt provplats-ID. Den nya provplatsen med tillhörande ID läggs sedan in i datavärdskapets stationslista. Eftersom arbetet med att registrera nya stationer kräver ett antal manuella steg så genomförs registreringen inte alltid direkt när nya stationer inkommer utan nya stationer skickas till stationsregistret ett antal gånger per år.

4 ICES stationslista (HELCOM, OSPAR)

Vid leverans av nationella data till ICES behöver stationsnamnen vara identiska med namnen i ICES stationslista (<https://www.ices.dk/data/tools/Pages/Station-dictionary.aspx>). I ICES stationslista ligger stationer inlagda med de namn de gavs vid första leverans. Det betyder att vissa av datavärdskapets stationsnamn inte längre stämmer överens, och behöver översättas till ett tidigare namn. Dessa översättningar görs i datavärdskapets exportfunktion och finns att se här: https://github.com/sharkdata/ices-erf32/blob/master/data_in/resources/translate_erf32.txt